

Số: /BC-SVHTT

Khánh Hòa, ngày tháng 4 năm 2024

BÁO CÁO

Tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 09/6/2014 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước

Thực hiện chỉ đạo của Ủy ban nhân dân tỉnh tại Công văn số 3125/UBND-KGVX ngày 26/3/2024 về việc triển khai Công văn số 1057/BVHTTDL-VP ngày 15/3/2024 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;

Thực hiện Công văn số 1057/BVHTTDL-VP ngày 15/3/2024 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc báo cáo Tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 09/6/2014;

Sở Văn hóa và Thể thao tỉnh Khánh Hòa báo cáo Tổng kết thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 09/6/2014 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước, cụ thể như sau:

Phần thứ nhất

KIỂM ĐIỂM 10 NĂM THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 33-NQ/TW

I. Bối cảnh thực hiện Nghị quyết

Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 09/6/2014 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước (sau đây viết tắt là Nghị quyết số 33-NQ/TW) được thực hiện trong bối cảnh sự nghiệp xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đã có chuyển biến tích cực, đạt kết quả quan trọng. Tư duy lý luận về văn hóa có bước phát triển; nhận thức về văn hóa của các cấp, các ngành và toàn dân được nâng lên. Đời sống văn hóa của Nhân dân ngày càng phong phú, nhiều giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc được phát huy, nhiều chuẩn mực văn hóa, đạo đức mới được hình thành. Sản phẩm văn hóa, văn học nghệ thuật ngày càng phong phú, đa dạng; công nghệ thông tin, nhất là thông tin đại chúng có bước phát triển mạnh mẽ.

1. Thuận lợi:

Khánh Hòa là tỉnh nằm ở vùng duyên hải Nam Trung bộ, có 02 thành phố trực thuộc tỉnh, 01 thị xã và 06 huyện; đời sống Nhân dân chủ yếu là sản xuất nông nghiệp, thủy hải sản và kinh doanh dịch vụ du lịch. Trong những năm gần đây được

sự quan tâm chỉ đạo và thực hiện của các cấp, các ngành và sự đồng thuận trong Nhân dân nên tình hình kinh tế - xã hội của tỉnh liên tục phát triển, góp phần nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho Nhân dân.

Các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đã và đang đi vào thực tiễn đời sống của nhân dân. Tình hình kinh tế, văn hóa - xã hội, an ninh quốc phòng của tỉnh phát triển ổn định; môi trường đầu tư kinh doanh được cải thiện; quan hệ đối ngoại được mở rộng; văn hóa - xã hội có nhiều chuyển biến tiến bộ; an sinh xã hội được chăm lo; đời sống vật chất tinh thần của Nhân dân được nâng cao. Sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền; sự phối hợp chặt chẽ của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội; sự đồng thuận hưởng ứng tích cực của các tầng lớp Nhân dân đã tạo điều kiện thuận lợi thực hiện triển khai Nghị quyết số 33-NQ/TW.

Hiện nay, tỉnh đang tiếp tục đẩy mạnh thực hiện công cuộc đổi mới, mở cửa và hội nhập, bước đầu đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, an ninh quốc phòng. Trong đó, đời sống vật chất, tinh thần của Nhân dân không ngừng được cải thiện và ổn định: Nhu cầu tổ chức, sáng tạo và thưởng thức văn hóa nghệ thuật trong tầng lớp Nhân dân ngày càng phong phú và đa dạng. Nhiều di sản văn hóa vật thể và phi vật thể được bảo tồn, tôn tạo; nhiều phong tục, tập quán của đồng bào dân tộc thiểu số được nghiên cứu, sưu tầm và phục dựng; hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo và sinh hoạt văn hóa tâm linh của Nhân dân được quan tâm. Công tác quản lý nhà nước về văn hóa được tăng cường, thể chế văn hóa từng bước được hoàn thiện. Đội ngũ làm công tác văn hóa, văn nghệ có bước trưởng thành; quyền tự do sáng tạo của văn nghệ sĩ được tôn trọng. Giao lưu và hợp tác quốc tế về văn hóa có nhiều khởi sắc.

2. Khó khăn:

Tuy nhiên, so với những thành tựu trên lĩnh vực chính trị, kinh tế, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, thành tựu trong lĩnh vực văn hóa chưa tương xứng; chưa đủ để tác động có hiệu quả xây dựng con người và môi trường văn hóa lành mạnh. Đời sống văn hóa tinh thần ở nhiều nơi còn nghèo nàn, đơn điệu; khoảng cách hưởng thụ văn hóa giữa miền núi, vùng sâu, vùng xa với đô thị và trong các tầng lớp Nhân dân chậm được rút ngắn. Điều kiện kinh tế các vùng miền trong tỉnh phát triển chưa đồng đều; phong tục tập quán, đặc điểm văn hoá của mỗi dân tộc, vùng miền khác nhau; cùng với sự tác động mặt trái của nền kinh tế thị trường làm nảy sinh nhiều vấn đề phức tạp về an ninh trật tự; tình hình thời tiết, biến đổi khí hậu, môi trường, dịch bệnh, vệ sinh an toàn thực phẩm diễn biến phức tạp. Nhiều cơ chế chính sách cho phát triển văn hóa chưa đồng bộ và rõ ràng; kinh phí đầu tư còn hạn chế... đã làm ảnh hưởng đến việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW.

II. Quá trình quán triệt, tuyên truyền; Công tác kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết Nghị quyết số 33-NQ/TW

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức nghiên cứu, quán triệt, tuyên truyền Nghị quyết số 33-NQ/TW:

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng các chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW gắn với thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, kết luận về văn hóa, văn nghệ như: Kết luận số 51-KL/TW ngày 30/5/2019 của Ban Bí thư về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế; Chỉ thị số 27-CT/TW ngày 25/12/2023 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; Nghị quyết số 23-NQ/TW ngày 22/3/2018 của Bộ Chính trị về định hướng xây dựng chính sách phát triển công nghiệp quốc gia đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh... được quan tâm chỉ đạo quyết liệt, thiết thực, hiệu quả.

Tập trung chỉ đạo công tác xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở, xây dựng đội ngũ cán bộ văn hóa, thiết chế văn hóa, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh. Chỉ đạo các đơn vị, địa phương, tuyên truyền, vận động, tổ chức để các tầng lớp Nhân dân thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội và hoạt động tâm linh. Gắn chặt hoạt động này với thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, gắn với phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả tổng hợp của các cuộc vận động.

Thực hiện Nghị quyết số 23-NQ/TW ngày 16/6/2008 của Bộ Chính trị về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới và Chỉ thị số 46-CT/TW ngày 27/7/2010 của Ban Bí thư về chống sự xâm nhập của các sản phẩm văn hóa độc hại gây hủy hoại đạo đức xã hội, những năm qua lĩnh vực văn hóa, văn học, nghệ thuật tỉnh Khánh Hòa tiếp tục có bước phát triển, đạt được những kết quả quan trọng. Các hoạt động văn học nghệ thuật từ tỉnh đến cơ sở, với sự quan tâm của cấp ủy đảng và chính quyền, đã có sự chuyển biến tích cực. Tuy nguồn kinh phí còn hạn hẹp, đời sống của đa số anh chị em văn nghệ sĩ còn khó khăn, nhưng với lòng say mê, tâm huyết sáng tạo, đã có nhiều tác phẩm đáng trân trọng. Nhiều cuộc triển lãm mỹ thuật, nhiếp ảnh, nhiều tiết mục sân khấu, điện ảnh, công trình nghiên cứu lý luận, văn hóa, văn nghệ... thu hút được người xem, người đọc.

Qua 10 năm triển khai thực hiện, Ban Cán sự Đảng Ủy ban nhân dân tỉnh đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng lối sống văn hóa lành mạnh, hướng tới con người Khánh Hòa phát triển toàn diện “*Chân - Thiện - Mỹ*” và đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận trên các lĩnh vực: Bảo tồn và phát huy di sản văn hóa, đặc biệt là di sản văn hóa của đồng bào các dân tộc thiểu số ngày càng được quan tâm; xây dựng con người, lối sống văn hóa; nâng cao chất lượng phong trào xây dựng gia đình, khu phố văn hóa; tập trung xây dựng và thực hiện tốt Phong trào “Toàn dân

đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”; hoàn thiện hệ thống thể chế và thiết chế văn hóa; tạo điều kiện hỗ trợ sự nghiệp văn học, nghệ thuật; tăng cường các biện pháp xây dựng, phát triển văn nghệ quần chúng; nghiên cứu sưu tầm, triển lãm, thông tin lưu động, cổ động trực quan, biểu diễn nghệ thuật... đồng thời, phát triển nghệ thuật biểu diễn theo định hướng ưu tiên đầu tư cho việc giữ gìn và phát huy các loại hình nghệ thuật truyền thống; tăng cường công tác thông tin đại chúng; phát huy những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp của tín ngưỡng truyền thống; nâng cao chất lượng hoạt động thông tin đối ngoại, chủ động giao lưu và hợp tác quốc tế về văn hóa...

2. Công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện Nghị quyết 33-NQ/TW:

Hàng năm, Ban Văn hóa - Xã hội của Hội đồng nhân dân tỉnh chủ động xây dựng chương trình, kế hoạch giám sát thực hiện Nghị quyết 33-NQ/TW theo thẩm quyền. Nhìn chung, việc triển khai các văn bản, kế hoạch thực hiện Nghị quyết số 33 của Ban Chấp hành Trung ương được các cấp, các ngành, địa phương trong tỉnh quan tâm thực hiện có hiệu quả. Công tác quản lý nhà nước trên lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch được ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch triển khai thực hiện hiệu quả, có trọng tâm, trọng điểm, công tác thanh tra, kiểm tra được tăng cường và thực hiện thường xuyên, việc đẩy mạnh công tác quản lý, khai thác các thiết chế văn hóa tại cơ sở; huy động nguồn lực xã hội hóa được chú trọng.

3. Công tác sơ, tổng kết Nghị quyết:

Công tác sơ kết, tổng kết được các cấp lãnh đạo tỉnh Khánh Hòa chỉ đạo kịp thời, hiệu quả, cụ thể:

- Ngày 06/3/2019, Tỉnh ủy Khánh Hòa ban hành Kế hoạch số 114-KH/TU về việc sơ kết 05 năm thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW

- Tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW, ngày 09/6/2014 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước: Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy đang dự thảo báo cáo Thường trực Tỉnh ủy.

III. Kiểm điểm việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp nêu trong Nghị quyết số 33-NQ/TW

1. Kết quả triển khai thực hiện 05 mục tiêu cụ thể trong Nghị quyết số 33-NQ/TW:

Thời gian qua, các cấp, các ngành, các địa phương đã tập trung thực hiện nhiều nhiệm vụ, giải pháp để xây dựng, phát triển văn hóa, con người Khánh Hòa đáp ứng yêu cầu trong giai đoạn hiện nay gắn với phát triển du lịch bền vững địa phương. Trong đó tổ chức các sự kiện văn hóa - du lịch nhằm tuyên truyền, giáo dục truyền thống lịch sử, văn hóa, khơi dậy niềm tự hào dân tộc cho các thế hệ, nhất là các thế hệ trẻ; nâng cao đời sống tinh thần cho Nhân dân; giới thiệu hình ảnh về văn hóa, con người Khánh Hòa đến bạn bè trong và ngoài nước; khai thác và phát huy các giá trị văn hóa của địa phương để phát triển du lịch. Một trong những hoạt động

nổi bật trong thời gian qua, đó là tỉnh Khánh Hòa duy trì tổ chức thường xuyên Lễ hội Festival Biển Nha Trang – Khánh Hòa (định kỳ 2 năm 1 lần) để tuyên truyền, quảng bá du lịch Khánh Hòa, góp phần thực hiện mục tiêu đến năm 2030. Vừa qua, Bộ đàn đá Khánh Sơn đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận là Bảo vật quốc gia.

Tỉnh luôn quan tâm tạo điều kiện thuận lợi và thực hiện các chế độ chính sách đãi ngộ để thu hút, động viên, khuyến khích toàn xã hội tham gia xây dựng và phát triển văn hóa. Tiếp tục nâng cao chất lượng phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa cơ sở đến từng hộ gia đình, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, trường học. Đẩy mạnh việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội; xây dựng nếp sống văn minh đô thị, loại bỏ những hủ tục lạc hậu, những hiện tượng mê tín dị đoan trong hoạt động lễ hội, tín ngưỡng dân gian, đời sống sinh hoạt của người dân; xây dựng môi trường văn hóa trong hệ thống chính trị, trong từng khu phố, ấp, cơ quan, đơn vị doanh nghiệp và từng hộ gia đình từng bước được nâng cao.

Đẩy mạnh việc đầu tư xây dựng các thiết chế văn hóa - thể thao phục vụ nhân dân; huy động các nguồn lực đầu tư xây dựng các thiết chế văn hóa - thể thao theo phương châm xã hội hóa. Hiện có các thiết chế văn hóa được đầu tư xây dựng, hoạt động hiệu quả như: Trung tâm Văn hóa – Điện ảnh tỉnh, Thư viện tỉnh, Nhà Thiếu nhi tỉnh, Bảo tàng tỉnh, Trung tâm dịch vụ thi đấu thể thao, Trung tâm huấn luyện thi đấu thể thao tỉnh; có 08 trung tâm Văn hóa – Thông tin và Thể thao cấp huyện. Toàn tỉnh có khoảng hơn 200 câu lạc bộ, đội văn nghệ quần chúng hoạt động thường xuyên tại địa bàn cơ sở. Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ngày càng phát triển, tạo sức lan tỏa mạnh mẽ, khơi dậy tinh thần trách nhiệm, cống hiến của toàn dân, phát huy được tính tích cực, chủ động, sáng tạo và nội lực của nhân dân trong thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững quốc phòng - an ninh, khơi dậy tinh thần đoàn kết, tăng cường, củng cố và mở rộng khối đại đoàn kết toàn dân vì một cộng đồng, xã hội tiến bộ, nhân văn. Phong trào xây dựng gia đình văn hóa đã đi vào cuộc sống và trở thành hoạt động thường xuyên, hàng ngày của cộng đồng dân cư, tác động tích cực đến từng thành viên gia đình làm thay đổi hành vi, lối sống, đạo đức, nhân cách của mỗi cá nhân; khơi dậy truyền thống tương thân tương ái, uống nước nhớ nguồn, lòng yêu nước, ý thức chấp hành pháp luật... Tỷ lệ, chất lượng gia đình đạt danh hiệu gia đình văn hóa ngày càng nâng cao. Cuộc vận động thực hiện nếp sống văn minh, thực hành tiết kiệm trong việc cưới, việc tang, lễ hội đã có chuyển biến tích cực. Đến nay 100% quy ước, hương ước trên địa bàn có nội dung về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội. Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể và các ngành tiếp tục tăng cường vận động nhân dân tích cực tham gia phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” từng bước nâng cao về chất lượng, hiệu quả của phong trào; vận động thực hiện và đạt các chỉ tiêu danh hiệu văn hóa phát động hằng năm. Bên cạnh đó, tỉnh luôn chú trọng phát triển phong trào văn hóa văn nghệ quần chúng ở cơ sở, tạo điều kiện để nhân dân chủ động tổ chức và tham gia các hoạt động văn hóa tại cộng đồng; đa dạng hóa việc tổ chức các loại hình hoạt động văn hóa ở cơ sở.

Nhận thức của các tổ chức Đảng, chính quyền và Nhân dân về vai trò của văn hóa trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc đã có nhiều chuyển biến tích cực. Văn hóa trở thành một nội dung quan trọng trong hoạt động của cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và đoàn thể các cấp; luôn gắn kết chặt chẽ giữa tăng trưởng kinh tế với phát triển văn hóa, thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Việc xây dựng con người hiện nay được quan tâm sâu sắc. Nội dung và hình thức hoạt động văn hóa phong phú đa dạng đã góp phần xây dựng môi trường văn hóa phát triển lành mạnh. Các công trình văn hóa đã được quan tâm đầu tư, cơ bản đã đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa tinh thần và nâng cao đời sống tinh thần cho các tầng lớp Nhân dân. Việc thực hiện chủ trương xã hội hóa hoạt động văn hóa ngày càng được chú trọng, bước đầu đã thu hút được một số tổ chức, cá nhân trong và ngoài tỉnh tham gia hưởng ứng. Đời sống văn hóa ở cơ sở đã có những cải thiện rõ rệt. Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ngày càng được nâng cao. Chương trình mục tiêu Quốc gia về xây dựng xã Nông thôn mới do tỉnh triển khai thu hút sự đồng thuận cao của nhân dân, đã thực sự góp phần to lớn làm thay đổi tích cực bộ mặt văn hóa của tỉnh nhà.

2. Kết quả thực hiện 06 nhiệm vụ Nghị quyết số 33-NQ/TW:

2.1. Xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện:

Năm 2023, Tỉnh ủy Khánh Hòa ban hành Kế hoạch số 123-KH/TU ngày 04/01/2023 về việc triển khai thực hiện Chuyên đề “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam gắn với khát vọng xây dựng tỉnh Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương vào năm 2030” với nội dung tập trung nghiên cứu xây dựng, hoàn thiện các quy định về giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam nói chung, con người Khánh Hòa nói riêng trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế; chú trọng tới các tiêu chuẩn về nhân cách, đạo đức, lối sống, ý thức tôn trọng pháp luật; tuyên truyền, giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống, truyền thống văn hoá cho thế hệ trẻ.

2.2. Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh:

- Xây dựng gia đình văn hóa: Trong những năm qua, việc triển khai công tác gia đình được Ủy ban nhân dân tỉnh quan tâm, chỉ đạo Sở Văn hóa và Thể thao phối hợp với các cơ quan liên quan trong tỉnh tổ chức tuyên truyền các nội dung như: Luật Phòng, chống bạo lực gia đình; Luật Bình đẳng giới; Luật Hôn nhân và gia đình; chính sách liên quan đến việc xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, phát triển bền vững, đặc biệt là đối với việc giữ gìn, phát huy các giá trị đạo đức lối sống, cách ứng xử trong gia đình; Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình,... về vai trò, vị trí, ý nghĩa của đạo đức, lối sống, cách ứng xử tốt đẹp trong gia đình của các tổ chức, lực lượng xã hội, của gia đình, các thành viên trong gia đình đối với việc giữ gìn, phát huy các giá trị văn hóa tốt đẹp của gia đình, của dân tộc. Bên cạnh đó thường xuyên tổ chức hoạt động lồng ghép nội dung tuyên truyền, giáo dục đạo đức,

lối sống trong gia đình vào Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, trọng tâm là xây dựng gia đình văn hóa, thôn, khu phố văn hoá. Các phong trào do các tổ chức, đoàn thể phát động như: “Nuôi con khỏe, dạy con ngoan”; “Phòng, chống tệ nạn xã hội”, phong trào “Xây dựng nông thôn mới”, “Xây dựng xã đạt chuẩn văn hoá nông thôn mới”... Cùng với việc tuyên truyền vận động đó, ở địa phương đã thành lập và đi vào hoạt động các loại hình Câu lạc bộ. Xây dựng và nhân rộng các mô hình điển hình, tiêu biểu, tạo ra phong trào xây dựng gia đình ít con, no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, biểu dương kịp thời và nhân rộng các mô hình gia đình vượt khó vươn lên, gia đình làm kinh tế giỏi, gia đình hiếu học, gia đình trẻ hạnh phúc, gia đình nhiều thế hệ chung sống mẫu mực, chăm sóc người cao tuổi, bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em... Việc triển khai thực hiện đã thực sự có tác động và làm thay đổi cuộc sống tinh thần, vật chất của nhiều gia đình.

- Xây dựng thôn, khu phố văn hóa, xã văn hóa nông thôn mới, phường/thị trấn văn minh đô thị: Nhằm phát huy các danh hiệu văn hóa, Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” chỉ đạo các địa phương tổ chức thực hiện mục tiêu nâng cao chất lượng Phong trào, tập trung công tác tuyên truyền, phổ biến tiêu chuẩn công nhận các danh hiệu đến các thôn, khu phố; trong đó, chú trọng đến việc xây dựng và thực hiện theo Quyết định số 22/2018/QĐ-TTg của ngày 8/5/2018 của Thủ tướng Chính phủ về hương ước, quy ước. Đến nay thôn, khu phố văn hóa đã thực sự là những điểm sáng về bảo tồn văn hóa dân tộc, phong trào xây dựng thôn, khu phố văn hóa; xã, phường, thị trấn văn hóa làm cho các quy định, quy tắc, quy ước và chuẩn mực văn hóa thấm sâu vào người dân, từng bước hình thành lối sống văn hóa, văn minh. Tính đến nay toàn tỉnh đã phát động xây dựng được 927/937 thôn, khu phố văn hóa, đạt 98,9 %; phát động xây dựng 64/92 xã đạt chuẩn nông thôn mới, đạt 85% và 12/92 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao, đạt 32% và 90/92 xã đạt chuẩn nông thôn mới và 30/92 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao.

- Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội: Thực hiện Chỉ thị số 05/CT-TTg ngày 09/02/2018 của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Công văn số 2210/UBND-KGVX ngày 08/3/2018 về việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 05/CT-TTg ngày 09/02/2018 của Thủ tướng Chính phủ trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa và Sở Văn hóa và Thể thao đã ban hành Công văn số 2425/SVHTT-QLVHGĐ ngày 06/12/2019 về việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội trên địa bàn tỉnh nhằm nâng cao nhận thức của các tầng lớp Nhân dân trong tỉnh về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, tang và lễ hội luôn. Theo đó, việc quán triệt và triển khai quy định thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội và các văn bản hướng dẫn chỉ đạo thực hiện kịp thời; các địa phương nhanh chóng chỉ đạo và hướng dẫn đến các thôn, khu phố, hộ gia đình ở khu dân cư. Hàng năm, tổ chức kiểm tra, đôn đốc việc tổ chức thực hiện việc cưới, việc tang và lễ hội gắn với việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở và gắn chặt việc xây dựng gia đình văn hóa, cơ quan, đơn vị văn hóa trong Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, xem đây là một trong những nội dung

tiêu chí đánh giá, bình xét, phân loại danh hiệu gia đình văn hóa... đồng thời, nêu cao vai trò gương mẫu của từng hộ dân, cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên biểu dương kịp thời gương người tốt, việc tốt, phê phán những hành vi sai phạm. Do vậy trong quá trình triển khai, thực hiện luôn được sự quan tâm chỉ đạo và xác định là một trong những nhiệm vụ quan trọng của tỉnh.

Đối với việc cưới: Trong những năm qua việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới trên địa bàn tỉnh có nhiều chuyển biến tích cực. Hầu hết các đám cưới được tổ chức trang trọng, lành mạnh, tiết kiệm đúng quy định của luật hôn nhân; các nghi lễ trong việc cưới thực hiện trang nghiêm và giữ được thuần phong mỹ tục, hiện tượng tổ chức đám cưới linh đình đã được hạn chế. Nhìn chung, việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới trên địa bàn tỉnh có nhiều tiến bộ, các cơ quan, đơn vị và địa phương đã có nhiều cố gắng trong việc chỉ đạo thực hiện.

Đối với việc tang: Sau những năm phát động và xây dựng thôn, khu phố văn hóa Nhân dân đã có sự đổi thay, dần xóa bỏ những tập tục lạc hậu và đã có sự chuyển biến rõ nét trong thực hiện nếp sống văn minh trong việc tang. Đặc biệt, ở một số đồng bào dân tộc thiểu số không còn tình trạng mổ heo, mổ trâu gây lãng phí tốn kém, việc phân chia tài sản cho người chết chỉ làm tượng trưng, không đem bỏ ngoài mộ những tài sản đất tiền. Đối với người Kinh khi có người chết đều thuê đội an táng, tổ chức gọn nhẹ, không tổ chức đánh kèn, trống quá 22 giờ.

Đối với lễ hội: Để phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc, trong những năm qua việc thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội đã thực hiện đúng quy chế do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành. Nhìn chung, hầu hết các lễ hội trong cộng đồng dân tộc trong tỉnh đều thành lập Ban Chỉ đạo, Ban Tổ chức trước khi diễn ra lễ hội... Do vậy, phần nhiều các lễ hội được tổ chức đúng thuần phong mỹ tục, thực hiện tốt quy chế và đảm bảo về an ninh trật tự. Việc tổ chức các ngày lễ kỷ niệm và các sự kiện chính trị địa phương cũng đảm bảo trang trọng, nghiêm túc, tiết kiệm và hiệu quả, gắn với phong trào thi đua yêu nước. Các hoạt động kỷ niệm ngày truyền thống của các ngành, cơ quan, đơn vị được thực hiện theo tinh thần tiết kiệm, thiết thực, hiệu quả, không phô trương.

- Thiết chế văn hóa xã, phường, thị trấn: thiết chế văn hóa đã từng bước được đầu tư, phục vụ đắc lực cho sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Trên địa bàn toàn tỉnh hiện nay có 139 xã, trong đó: 92 xã đã đầu tư xây dựng Trung tâm Văn hóa - Thể thao xã và 47 xã còn lại sử dụng Hội trường Ủy ban nhân dân, Trung tâm học tập cộng đồng để làm Trung tâm Văn hóa - Thể thao gắn với chức năng là Trung tâm học tập cộng đồng để tổ chức các hoạt động.

Thời gian qua, Trung tâm Văn hóa - Thể thao xã về cơ sở vật chất phần lớn tận dụng hội trường Ủy ban nhân dân xã phục vụ hoạt động (trên cơ sở sáp nhập từ Trung tâm học tập cộng đồng, hội trường Ủy ban nhân dân) và tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao của địa phương; hội trường đều có khu vực sân khấu để biểu diễn, nhưng diện tích nhỏ; có trang thiết bị thiết yếu như: Loa,

micro, âm ly, bàn, ghế, bức phát biểu, bộ trang trí khánh tiết... với đặc thù địa phương chưa bố trí xây dựng Trung tâm Văn hóa - Thể thao thì các hội trường này thường được lựa chọn để diễn ra các hội thi, hội diễn văn hóa, văn nghệ quy mô vừa và nhỏ.

- Thiết chế văn hóa, thể thao cấp thôn, khu phố: Toàn tỉnh có 937 thôn, khu phố; 593/937 thôn có Nhà văn hóa được xây dựng theo các Chương trình mục tiêu quốc gia; 593/937 thôn có sử dụng Nhà sinh hoạt cộng đồng; 593/937 thôn, khu phố sử dụng trụ sở Ban Quản lý thôn, khu phố; 344 thôn chưa có Nhà sinh hoạt cộng đồng hoặc chưa có ban quản lý thôn; khu phố sử dụng khác. Trên cơ sở đó, các huyện, thành phố đã sáp nhập Nhà sinh hoạt cộng đồng, trụ sở Ban Quản lý thôn thành Nhà Văn hóa - Thể thao thôn.

Hầu hết các Nhà Văn hóa, trụ sở ban quản lý, nhà cộng đồng xây dựng nhiều năm trước. Do quỹ đất xây dựng và nguồn kinh phí đầu tư còn hạn chế nên các trụ sở xây dựng diện tích với quy mô nhỏ (chưa đáp ứng theo Thông tư số 06/2011/TT-BVHTTDL ngày 08/3/2011 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch). Về cơ sở vật chất và trang thiết bị: Cơ bản được trang bị các thiết bị thiết yếu phục vụ cho hoạt động của Nhà Văn hóa như: Âm thanh; nơi trang trí, bàn ghế phục vụ sinh hoạt tại địa phương... nhưng chưa đầy đủ, đến nay đa số đã xuống cấp và hư hỏng.

2.3. Xây dựng văn hóa trong chính trị, kinh tế:

Trong thời gian qua, công tác tuyên truyền vận động đến cán bộ, công chức, viên chức và Nhân dân đã có nhiều chuyển biến tích cực, gương mẫu chấp hành pháp luật, chấp hành nội quy cơ quan đơn vị, giữ gìn trật tự, đảm bảo an toàn giao thông, giữ gìn cảnh quan môi trường, giữ gìn vệ sinh đường phố và nơi công cộng; bảo vệ tài sản công... qua đó, đã góp phần vào sự ổn định an ninh trật tự, an toàn xã hội phát triển kinh tế - văn hóa xã hội trên địa bàn tỉnh.

Sở Văn hóa và Thể thao thường xuyên hướng dẫn Sở, ban, ngành, đoàn thể và Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố triển khai thực hiện... Thông qua đó từng bước xây dựng nét văn hóa ứng xử, giao tiếp văn minh, lịch sự trong cộng đồng; đề cao lối sống văn hóa, nếp sống văn minh, quan hệ cộng đồng thân thiện và nhân ái. Xây dựng ý thức, lối sống đô thị gắn với văn minh; phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp trong gia đình, dòng tộc, cộng đồng dân cư, tạo chuyển biến tích cực trong văn hóa ứng xử, giao tiếp nơi công cộng, văn hóa du lịch, văn hóa công sở... Trong thời gian qua, các Sở, ban, ngành đoàn thể và Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố quán triệt chủ trương việc thực hiện đổi mới nếp sống văn hóa, văn minh đô thị đến toàn thể cán bộ, công chức, viên chức. Đến nay, đã tạo được sự chuyển biến rõ nét, thay đổi những nếp nghĩ, cách ứng xử trong cuộc sống, gương mẫu chấp hành pháp luật, chấp hành nội quy cơ quan đơn vị, giữ gìn trật tự, đảm bảo an toàn giao thông, giữ gìn cảnh quan môi trường, giữ gìn vệ sinh đường phố và nơi công cộng... qua đó, góp phần vào ổn định an ninh trật tự, an toàn xã hội, phát triển kinh tế - văn hóa xã hội trên địa bàn tỉnh.

Việc xây dựng văn hóa trong kinh tế được các cấp, các ngành đẩy mạnh thực hiện, nhất là việc cải thiện môi trường đầu tư, cải cách hành chính, tạo điều kiện tốt nhất cho doanh nhân, doanh nghiệp đầu tư phát triển kinh tế. Tạo lập môi trường văn hóa pháp lý, thị trường sản phẩm văn hóa minh bạch, tiến bộ, hiện đại để các doanh nghiệp tham gia xây dựng, phát triển văn hóa. Xây dựng văn hóa doanh nghiệp, văn hóa doanh nhân được quan tâm chỉ đạo trên cơ sở ý thức tôn trọng pháp luật, cạnh tranh lành mạnh, vì sự phát triển bền vững, kinh doanh có hiệu quả. Bên cạnh hoạt động sản xuất, kinh doanh, các doanh nghiệp, doanh nhân trên địa bàn tỉnh thực hiện tốt các nghĩa vụ đóng góp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc; thường xuyên tổ chức các hoạt động từ thiện, nhất là đối với gia đình chính sách, người có công, vùng đồng bào dân tộc thiểu số...

2.4. Về nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động văn hóa:

Ủy ban nhân dân tỉnh thường xuyên tăng cường công tác chỉ đạo về nâng cao chất lượng, hiệu quả trong hoạt động văn hóa. Trong những năm qua, trên địa bàn tỉnh đã thực hiện hiệu quả công tác quản lý và tổ chức hoạt động trên các lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch; tập trung triển khai tuyên truyền, cổ động trực quan, tổ chức các hoạt động vui chơi, giải trí, văn hóa văn nghệ, thể thao, du lịch, trưng bày triển lãm chuyên đề, sách báo, phim ảnh, biểu diễn nghệ thuật phục vụ nhân dân, phục vụ nhiệm vụ chính trị, phục vụ các sự kiện trọng đại của đất nước; góp phần bổ sung cho nguồn vốn văn hóa nghệ thuật, vừa mang tính dân gian, vừa mang tính hiện đại, mang đậm nét văn hóa dân tộc, phát huy vốn văn hóa văn nghệ dân gian, phù hợp với nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc văn hóa dân tộc, đã thực hiện kế hoạch và vượt chỉ tiêu giao.

Hàng năm, vào dịp lễ kỷ niệm các sự kiện của quê hương, đất nước; Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo Sở Văn hóa và Thể thao, các địa phương, đơn vị tổ chức các hoạt động thể dục thể thao, nhằm phát triển rộng rãi phong trào thể thao quần chúng ngày càng sâu rộng và lan tỏa. Tăng cường công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực thể dục thể thao. Các hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng, nâng cao trình độ thẩm mỹ, khả năng tiếp thu, thụ hưởng văn hóa, thị hiếu thẩm mỹ trong cán bộ, hội viên, Nhân dân, đặc biệt là chăm lo bồi dưỡng định hướng cho thanh niên, thiếu niên, chăm lo nâng cao thể lực, tầm vóc con người Khánh Hòa, gắn giáo dục thể chất với giáo dục tri thức, đạo đức, kỹ năng sống, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ tổ quốc. Phát động Nhân dân tham gia rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại, tạo ra một xã hội tập luyện thể dục thể thao thường xuyên, rộng rãi, phong phú và tiến bộ, nâng cao thể lực, tầm vóc của người dân. Xây dựng con người Khánh Hòa phát triển toàn diện có đạo đức, nhân cách và lối sống đẹp, có tinh thần yêu quê hương, đất nước, có ý chí tự lực, tự cường, trung thực, đoàn kết, sáng tạo, tự trọng, tự chủ, chịu khó, dám nghĩ, dám làm vươn lên, cầu tiến vì sự giàu mạnh của quê hương Khánh Hòa.

Tính đến tháng 12/2022, trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa có 230 di tích được đưa vào danh mục kiểm kê theo Quyết định số 1303/QĐ-UBND ngày 13/6/2023 của

UBND tỉnh về việc phê duyệt, công bố danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa đến ngày 31 tháng 12 năm 2022, gồm các loại hình về: kiến trúc nghệ thuật; di tích lịch sử; danh lam thắng cảnh... Trong đó, bao gồm 16 di tích cấp quốc gia, 180 di tích cấp tỉnh, 34 di tích đã tiến hành kiểm kê (chưa xếp hạng) và 03 di sản văn hóa phi vật thể được đưa vào Danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia (*Lễ hội Cầu Ngư ở Khánh Hòa; Lễ hội Tháp Bà Ponagar Nha Trang; Lễ Bỏ mả của người Raglai*). Bên cạnh đó, Khánh Hòa còn có 01 di sản văn hóa được Tổ chức Khoa học, Giáo dục và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO) ghi danh: Nghệ thuật Bài Chòi Trung Bộ Việt Nam được UNESCO ghi danh vào Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

Đa co 01 hiện vật được công nhận là Bao vật quốc gia là Suu tập Đàn đá Khánh Sơn được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng tại Quyết định số 73/QĐ-TTg ngày 18/01/2024 về việc công nhận bảo vật quốc gia (Đợt 12); hiện nay đang được lưu giữ tại Bảo tàng tỉnh Khánh Hòa. Dù số lượng các di sản văn hóa được xếp hạng chưa nhiều so với tổng số di sản thống kê trên toàn tỉnh nhưng những kết quả đạt được trong những năm qua, đặc biệt là các năm 2022 - 2023 cho thấy sự quan tâm chỉ đạo sâu sát của Tỉnh ủy và sự phối hợp của các Sở, ban, ngành, đơn vị, địa phương liên quan, các tổ chức và Nhân dân đối với công tác bảo tồn, tu bổ và lập hồ sơ khoa học đối với các di sản văn hóa trên địa bàn tỉnh.

Từ năm 2016 đến nay, qua 03 đợt xét tặng danh hiệu “Nghệ nhân nhân dân”, “Nghệ nhân ưu tú” trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể, tỉnh Khánh Hòa hiện có 01 Nghệ nhân nhân dân và 15 Nghệ nhân ưu tú (trong đó 03 nghệ nhân đã mất);

Hoạt động văn học, nghệ thuật đã được triển khai thực hiện với nhiều hình thức, góp phần nâng cao chất lượng đời sống tinh thần của người dân. Đội ngũ văn nghệ sĩ trên địa bàn tỉnh đã phát huy tinh thần sáng tạo, tích cực trong các hoạt động sáng tác và có nhiều tác phẩm chất lượng, đạt một số giải thưởng cao trong nước, khu vực và quốc tế. Các tác giả, tác phẩm văn học, nghệ thuật đã góp phần tích cực vào công tác quảng bá, giới thiệu về vùng đất, con người Khánh Hòa với bạn bè trong và ngoài nước. Có nhiều tác phẩm đạt chất lượng tốt phản ánh các khía cạnh của đời sống sinh hoạt, tình hình phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh quốc phòng.

2.5. Về phát triển công nghiệp văn hóa đi đôi với xây dựng hoàn thiện thị trường văn hóa:

Trong những năm qua, việc triển khai phát triển các ngành công nghiệp trên địa bàn tỉnh đã đạt được những kết quả nhất định, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa và góp phần nâng cao đời sống tinh thần cho Nhân dân, đồng thời có đóng góp tích cực vào phát triển kinh tế của địa phương. Qua quá trình triển khai thực hiện kế hoạch, bước đầu đã đạt được kết quả quan trọng. Từng bước rà soát đánh giá trên cơ sở thực tiễn tại địa bàn các huyện, thị xã, thành phố để có kế hoạch bổ sung, hoàn thiện cơ chế, chính sách phát triển các ngành công nghiệp văn hóa trong từng giai

đoạn (ưu tiên đầu tư phát triển những lĩnh vực đặc thù, thế mạnh) nhằm cải thiện điều kiện kinh doanh sản phẩm, dịch vụ văn hóa, thúc đẩy cạnh tranh lành mạnh của các tổ chức, cá nhân trên thị trường Bên cạnh đó xem xét, điều chỉnh, bổ sung cơ chế phối hợp có hiệu quả giữa các Sở, ban, ngành, bảo đảm đồng bộ, tránh chồng chéo, trùng lặp nhằm thúc đẩy phát triển các ngành công nghiệp văn hóa. Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo kịp thời các sở, ngành, đơn vị liên quan, Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố triển khai thực hiện nội dung theo sự phân công trách nhiệm thực hiện kế hoạch Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp, các ngành, địa phương về vị trí, vai trò của các ngành công nghiệp văn hóa trong phát triển kinh tế-xã hội; góp phần nâng cao nhận thức của các doanh nghiệp trong việc đầu tư cho văn hóa như là một phần chiến lược kinh doanh và thể hiện trách nhiệm với xã hội, cộng đồng. Huy động sự tham gia rộng rãi, có hiệu quả của các phương tiện thông tin đại chúng trong việc tuyên truyền, phổ biến các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về phát triển các ngành công nghiệp văn hóa tại địa phương. Xây dựng kế hoạch về phát triển nguồn nhân lực, thúc đẩy trao đổi kiến thức, nâng cao năng lực chuyên môn, đào tạo nguồn nhân lực chuyên nghiệp cho các ngành công nghiệp văn hóa. Đổi mới nội dung, chương trình đào tạo trong hệ thống giáo dục của tỉnh nhằm nâng cao năng lực và cải thiện kỹ năng quản lý, kỹ năng kinh doanh trong các ngành công nghiệp văn hóa; tăng cường liên kết, hợp tác để các cơ sở giáo dục của tỉnh tham gia có hiệu quả vào phát triển nguồn nhân lực nói riêng cũng như phát triển các ngành công nghiệp văn hóa nói chung. Kết quả đạt được trên các các loại hình của các ngành công nghiệp văn hóa như: Du lịch văn hóa; Điện ảnh, nghệ thuật biểu diễn; mỹ thuật, nhiếp ảnh và triển lãm; quảng cáo như sau:

- Về Du lịch văn hóa:

Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII nhiệm kỳ 2020 - 2025 với các mục tiêu phát triển du lịch theo hướng toàn diện, trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, tạo động lực thúc đẩy kinh tế - xã hội của tỉnh; có tính chuyên nghiệp; kết cấu hạ tầng phục vụ du lịch tương đối đồng bộ, hiện đại; đa dạng hoá và nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch (du lịch biển, du lịch sinh thái, du lịch thể thao mạo hiểm, du lịch cộng đồng, du lịch văn hóa...); xây dựng sản phẩm du lịch mang tính đặc thù, có tính cạnh tranh cao, có thương hiệu,... Hướng tới hình thành các khu du lịch có quy mô lớn, đẳng cấp cao, loại hình độc đáo với chất lượng dịch vụ tốt. Xây dựng Du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, Khánh Hòa là trung tâm du lịch biển quốc gia, có thương hiệu quốc tế; từng bước trở thành một cực tăng trưởng trong khu vực. Với tầm nhìn, hướng đi mới, Khánh Hòa tập trung khai thác tài nguyên du lịch, xây dựng các sản phẩm du lịch có chất lượng cao, độc đáo, mới lạ, xây dựng các điểm du lịch của tỉnh kết nối với các tỉnh lân cận.

- Về Điện ảnh:

Việc triển khai đầu tư phát triển Điện ảnh tại địa phương có chuyển biến tích cực. Nội dung phim được cập nhật và bổ sung phong phú, phù hợp với thị hiếu của người dân, nhất là đồng bào miền núi. Nhờ vậy, các tuần phim chào mừng và kỷ niệm các ngày lễ lớn: “Mừng Đảng - Mừng Xuân”, thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, Ngày Quốc khánh 2/9... và những buổi chiếu phục vụ nhân dân đều thu hút đông đảo người xem. Song song với việc phát triển lĩnh vực thuộc nhà nước đầu tư, địa phương luôn khuyến khích, tạo điều kiện cho các doanh nghiệp, các tổ chức mạnh dạn đầu tư các loại hình về lĩnh vực điện ảnh nói chung. 05 cụm rạp chiếu phim công nghệ mới do Doanh nghiệp tư nhân đầu tư (Lotte Cinema, Galaxy Cinema, Beta Cinema và CGV Cinema) hoạt động hiệu quả đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của mọi tầng lớp Nhân dân tại địa phương.

- Về hoạt động tuyên truyền và biểu diễn nghệ thuật:

Hướng dẫn, chỉ đạo tổ chức có hiệu quả, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị cũng như đời sống văn hoá tinh thần của Nhân dân; công tác tuyên truyền, cổ động trực quan phục vụ các ngày lễ lớn, các sự kiện được các địa phương tổ chức ngày càng hiệu quả và chất lượng hơn; công tác tổ chức các hội thi, hội diễn tại cơ sở đã thu hút được sự quan tâm, hưởng ứng của nhiều tầng lớp Nhân dân; phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở tiếp tục có nhiều khởi sắc.

- Về Mỹ thuật, Nhiếp ảnh, Triển lãm:

Hội Văn học và Nghệ thuật tiếp tục được triển khai Quỹ hỗ trợ sáng tạo Văn học nghệ thuật Việt Nam tại Khánh Hòa trong giai đoạn 2014-2024; chi hỗ trợ cho các tác giả và nhóm tác giả về sáng tạo tác phẩm cũng như công bố tác phẩm. Ngoài ra, trong giai đoạn 2014-2024, Hội VHNT tỉnh đã tổ chức các chuyến đi thực tế sáng tác (khoảng 90 chuyến thực tế sáng tác) cũng như đưa hội viên tham gia các cuộc liên hoan, triển lãm tại Khu vực Nam miền Trung và Tây Nguyên và tổ chức một số hoạt động khác về văn học nghệ thuật trong tỉnh đạt kết quả tốt.

Chú trọng tuyên truyền ý nghĩa, tầm quan trọng của lĩnh vực đối với sự phát triển của các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam, bên cạnh đó định hướng cho các nghệ sĩ quan điểm sáng tác, khuyến khích tính sáng tạo, xây dựng cơ sở dữ liệu,... tạo điều kiện quảng bá tác phẩm trên mọi kênh thông tin:

+ Mỹ thuật: đầu tư xây dựng các công trình mỹ thuật công cộng, phục vụ dân sinh, cảnh quan kiến trúc có giá trị thẩm mỹ và bản sắc địa phương. Nâng cao chất lượng, số lượng đội ngũ họa sĩ, nhà điêu khắc.

+ Nhiếp ảnh: Xây dựng các bộ sưu tập, triển lãm hình ảnh quê hương, văn hóa, con người Khánh Hòa nhằm quảng bá văn hóa và đáp ứng nhu cầu tiêu dùng của khách du lịch trong nước, quốc tế. Ứng dụng công nghệ hiện đại tạo ra các tác phẩm nhiếp ảnh hấp dẫn, đa dạng.

+ Triển lãm: đã tổ chức triển lãm, hội chợ về xúc tiến quảng bá, mua, bán các sản phẩm, dịch vụ văn hóa và du lịch. Tạo điều kiện để các sản phẩm, dịch vụ văn

hóa tham gia các triển lãm, hội chợ có uy tín trong nước và quốc tế để quảng bá, giới thiệu quê hương, con người Khánh Hòa.

- Về Lĩnh vực quảng cáo:

Tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách, tạo điều kiện thuận lợi để hoạt động quảng cáo phát triển; thúc đẩy xã hội hóa các hoạt động quảng cáo ngoài trời. Trong những năm qua đã triển khai nhiều hình thức quảng cáo phong phú đa dạng nhiều loại hình, phương thức mới hiện đại, chất lượng; Đa dạng hóa các hình thức quảng cáo trên các phương tiện thông tin đại chúng, ngoài trời và trên sản phẩm, dịch vụ văn hóa, du lịch. Đội ngũ thiết kế quảng cáo ngày càng phát triển khả năng tiếp thu và ứng dụng tiên bộ khoa học kỹ thuật, tiên tiến trong hoạt động quảng cáo, nắm vững kiến thức văn hóa; Tỉnh Khánh Hòa đang tiến hành triển khai rà soát điều chỉnh Quy hoạch quảng cáo ngoài trời trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa giai đoạn 2025-2030, tầm nhìn đến năm 2050.

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh đã có khoảng 27 công ty, doanh nghiệp quảng cáo được trang bị đầy đủ các điều kiện cơ sở vật chất, bộ máy hoạt động đáp ứng mọi phương diện đối với công nghệ quảng cáo mới của khu vực.

2.6. Hội nhập quốc tế, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại:

Trong những năm qua, tỉnh Khánh Hòa luôn quan tâm đến việc hợp tác quốc tế, mở rộng giao lưu văn hóa với các nước. Các sự kiện trọng đại của tỉnh, lễ hội truyền thống... đã giới thiệu được nét văn hóa đặc sắc của tỉnh cho bạn bè quốc tế biết đến. Đặc biệt vào thời gian gần đây nhất, lượng khách quốc tế đã đến tìm hiểu nghiên cứu, tham quan, nghỉ dưỡng tại tỉnh ta tăng lên rất nhiều.

Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo Sở Du lịch phát hành ấn phẩm tuyên truyền quảng bá du lịch Khánh Hòa cung cấp cho đại sứ quán các nước ở Việt Nam và đại sứ quán Việt Nam ở nước ngoài, nhằm thông tin tuyên truyền, giới thiệu rộng rãi hình ảnh của quê hương và con người Khánh Hòa, các giá trị văn hóa đặc sắc và tiêu biểu của địa phương đến với bạn bè trên thế giới và kiều bào ta ở nước ngoài. Qua đó, đã thu hút đông đảo du khách gần xa đến tham gia lễ hội, mặt khác đưa các đoàn nghệ thuật của các quốc gia, vùng lãnh thổ quốc tế, giao lưu văn hóa; đây là cơ hội để giao lưu, quảng bá các sản phẩm văn hóa, các giá trị văn hóa truyền thống của địa phương đến bạn bè trong nước và quốc tế; đồng thời, tiếp thu có chọn lọc những tinh hoa văn hóa của các dân tộc; từng bước thu hẹp khoảng cách nâng cao mức hưởng thụ văn hóa giữa các vùng, miền.

Trong những năm qua có nhiều sự kiện chính trị, đối ngoại và sự kiện văn hóa quan trọng, tỉnh đã tổ chức nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ phục vụ nhiệm vụ chính trị, kỷ niệm các ngày lễ lớn với nội dung và hình thức ngày càng đổi mới, đa dạng và chất lượng nghệ thuật được nâng cao, đồng thời gắn kết với ngoại giao kinh tế, tiêu biểu như: Chương trình Festival Biển Nha Trang - Khánh Hòa; các hoạt động Kỷ niệm 370 năm xây dựng và phát triển tỉnh Khánh Hòa (1653 - 2023) và 48 năm Ngày giải phóng tỉnh Khánh Hòa (02/4/1975 - 02/4/2023); Lễ hội giao lưu văn hóa

Việt Nam - Nhật Bản chào mừng kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Nhật Bản vào năm 2023.... Các sự kiện trên có sự tham gia của các địa phương có quan hệ hợp tác với tỉnh Khánh Hòa, cơ quan đại diện ngoại giao nước ngoài tại Việt Nam, các tổ chức quốc tế và hiệp hội nước ngoài; đại diện kiều bào Việt Nam ở nước ngoài; để lại ấn tượng tốt đẹp cho các đối tác quốc tế, góp phần quảng bá hình ảnh của tỉnh và thu hút đầu tư, du lịch vào tỉnh Khánh Hòa.

3. Kết quả thực hiện 4 nhóm giải pháp nêu trong Nghị quyết số 33-NQ/TW:

3.1. Về đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với lĩnh vực văn hóa:

Thời gian qua các cấp ủy, tổ chức Đảng trong toàn tỉnh luôn xác định xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam là một nhiệm vụ quan trọng trong suốt thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Chỉ đạo tăng cường công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò của sự nghiệp xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam. Mỗi cán bộ, đảng viên nêu cao vai trò gương mẫu, động viên, tổ chức Nhân dân thực hiện thắng lợi Nghị quyết. Đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng theo hướng vừa bảo đảm đề văn hóa, văn học - nghệ thuật, báo chí phát triển đúng định hướng chính trị, tư tưởng của Đảng, vừa bảo đảm quyền tự do, dân chủ cá nhân trong sáng tạo trên cơ sở phát huy tính tự giác cao với mục đích đúng đắn; khắc phục tình trạng buông lỏng sự lãnh đạo hoặc mất dân chủ, hạn chế tự do sáng tạo. Luôn coi trọng xây dựng văn hóa từ trong Đảng, trong cơ quan, hàng năm trong toàn ngành 100% cán bộ, đảng viên, công chức, người lao động đăng ký học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được cũng còn những khó khăn nhất định đến việc thu hút nhân tài nhất là lĩnh vực nghệ thuật và thể dục thể thao.

3.2. Về nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về văn hóa:

Tập trung đổi mới, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về văn hóa trong điều kiện phát triển kinh tế thị trường, hội nhập quốc tế và sự bùng nổ của công nghệ thông tin và truyền thông. Đẩy nhanh việc thể chế hóa, cụ thể hóa các quan điểm, đường lối của Đảng về văn hóa. Tham mưu cơ chế, chính sách về văn hóa, về quyền tác giả và các quyền liên quan, phù hợp với chuẩn mực quốc tế và thực tiễn. Điều chỉnh và hoàn thiện cơ chế, chính sách phù hợp với tính đặc thù của văn hóa, nghệ thuật. Bổ sung chính sách kinh tế trong văn hóa, văn hóa trong kinh tế, xử lý hài hòa mối quan hệ giữa phát triển kinh tế và phát triển văn hóa; có chính sách văn hóa đặc thù đối với đồng bào dân tộc thiểu số. Đẩy mạnh quá trình chuyển đổi cơ chế quản lý, tổ chức và hoạt động của các đơn vị sự nghiệp văn hóa, các hội nghề nghiệp trong lĩnh vực văn hóa theo hướng tự chủ, tự chịu trách nhiệm theo quy định của pháp luật. Tăng cường công tác thanh tra văn hóa, gắn với trách nhiệm cá nhân và tổ chức khi để xảy ra sai phạm. Phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội của các tổ chức xã hội, cộng đồng dân cư và công dân đối với việc tổ chức và quản lý hoạt động văn hóa. Chủ động đấu tranh phòng, chống các biểu hiện suy thoái về

tư tưởng, đạo đức, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trên lĩnh vực văn hóa. Ngăn chặn có hiệu quả tình trạng một bộ phận báo chí, xuất bản, văn hóa, văn nghệ hoạt động không đúng tôn chỉ, mục đích, sản phẩm lệch lạc, thị hiếu tầm thường.

3.3. Về xây dựng đội ngũ làm công tác văn hóa:

Trong những năm qua, việc phát triển đội ngũ cán bộ văn hóa, công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, bố trí cán bộ lãnh đạo, quản lý văn hóa được các cấp, các ngành quan tâm chú trọng. Tiếp tục gửi sinh viên, cán bộ đi đào tạo chuyên ngành văn hóa, nghệ thuật, thể thao. Có chính sách phát hiện, bồi dưỡng, sử dụng, đãi ngộ, tôn vinh cán bộ trong lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật; trọng dụng người có tài, có đức. Điều chỉnh chế độ tiền lương, trợ cấp đối với những người hoạt động trong các bộ môn nghệ thuật đặc thù.

Trường Đại học Khánh Hòa, từ năm 2015 đến nay (trừ năm học 2020 - 2021 và 2021 - 2022 do dừng tuyển sinh), Nhà trường đã tuyển sinh và đào tạo 239 học sinh - sinh viên các chuyên ngành nghệ thuật, trong đó số học sinh - sinh viên đã hoàn thành chương trình đào tạo, tốt nghiệp các chuyên ngành nghệ thuật truyền thống (biểu diễn nhạc cụ truyền thống và múa) là 89 em. Hiện tại, Trường Đại học Khánh Hòa đã và đang tham gia hoạt động biểu diễn nghệ thuật đường phố - đây là hoạt động trải nghiệm đào tạo nghệ thuật, đồng thời cũng là hoạt động phục vụ cộng đồng của Nhà trường, góp phần đưa nghệ thuật đến gần hơn với cộng đồng, nâng cao đời sống tinh thần cho người dân địa phương và du khách.

3.4. Về tăng cường nguồn lực cho lĩnh vực văn hóa:

Trong những năm qua, Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh luôn quan tâm đến việc đầu tư phát triển văn hóa từ công tác đào tạo, quy hoạch, đầu tư cơ sở vật chất, đầu tư có trọng tâm, trọng điểm, ưu tiên các vùng miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và một số loại hình nghệ thuật truyền thống cần bảo tồn, phát huy như: Truyền dạy đánh nhạc cụ Mã la, Khèn bầu, chế tác đàn Chapi, nghệ thuật làm gốm, dệt...; liên kết phát triển văn hóa với việc phát triển du lịch trở thành nền kinh tế mũi nhọn của tỉnh.

Sở Tài chính phối hợp với các cơ quan, đơn vị tham mưu bố trí kinh phí thực hiện các chương trình, hoạt động đẩy mạnh công tác thông tin, quảng bá về hình ảnh, tiềm năng du lịch của tỉnh Khánh Hòa; phối hợp với Trung tâm xúc tiến Du lịch đưa thông tin lên website du lịch tỉnh những thông tin cần thiết cho khách như các điểm lưu trú, các điểm tham quan, các nhà hàng, các điểm vui chơi giải trí... Đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, tạo môi trường cạnh tranh lành mạnh, minh bạch, bình đẳng, thuận lợi cho doanh nghiệp kinh doanh du lịch khuyến khích doanh nghiệp đổi mới, sáng tạo, đa dạng hóa các loại hình, sản phẩm du lịch phù hợp với điều kiện thực tế của tỉnh theo chức năng, nhiệm vụ được giao của Sở Tài chính. Trên cơ sở đề nghị của các cơ quan, đơn vị; hàng năm, Sở Tài chính tham mưu phân bổ ngân sách thực hiện các hoạt động trong lĩnh vực văn hóa, đặc biệt là nguồn kinh phí hỗ trợ xây dựng, tu bổ các công trình thuộc di tích lịch sử đã được xếp hạng,

chưa được xếp hạng trên địa bàn tỉnh trong khả năng cân đối của ngân sách đảm bảo theo đúng quy định của pháp luật.

IV- Hạn chế, yếu kém, nguyên nhân

1. Hạn chế, yếu kém:

Sau 10 năm triển khai Chương trình hành động số 23-CTr/TU, ngày 23/10/2014 của Tỉnh ủy về thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước; đã đạt được nhiều kết quả nhất định, đời sống văn hóa, tinh thần của các tầng lớp Nhân dân có những chuyển biến tích cực.

Tuy nhiên, vẫn còn những mặt tồn tại, hạn chế nhất định, đó là:

- Công tác triển khai thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 9/6/2014 về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước chưa thường xuyên, kịp thời. Việc cụ thể hóa các nghị quyết, kết luận, chỉ thị, chương trình của Đảng trên lĩnh vực văn hóa còn chậm.

- Công tác quản lý nhà nước trên lĩnh vực văn hóa còn nhiều bất cập; công tác quản lý, bảo tồn, trung tu các di tích lịch sử, văn hoá chưa được quan tâm đúng mức nên nhiều di tích xuống cấp chưa được trùng tu, sửa chữa kịp thời. Công tác kiểm tra, giám sát các hoạt động văn hóa chưa thường xuyên, triệt để.

- Chất lượng các hoạt động văn hóa, dịch vụ văn hóa chưa cao, chưa đáp ứng được nhu cầu hưởng thụ ngày càng cao của nhân dân. Các loại hình nghệ thuật mang bản sắc văn hóa truyền thống tuy được khôi phục nhưng chưa nhiều. Các trung tâm học tập cộng đồng, các thiết chế văn hóa chưa phát huy được hiệu quả. Chưa có nhiều khu vui chơi giải trí công cộng để đáp ứng nhu cầu sinh hoạt của nhân dân, nhất là trẻ em.

- Các biểu hiện thiếu văn minh trong kinh doanh, giao tiếp ứng xử, tình trạng suy thoái đạo đức, lối sống, các tệ nạn xã hội đang có chiều hướng gia tăng, làm cho quan hệ gia đình, cộng đồng, xã hội nảy sinh những tiêu cực.

- Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” đôi lúc còn mang tính hình thức, thiếu bền vững, còn nặng bề nổi, chưa đi vào chiều sâu. Việc xây dựng và thực hiện các quy chế, quy ước văn hóa cộng đồng, văn hóa công sở, công nhận gia đình văn hóa còn mang tính hình thức.

- Công tác xã hội hóa các hoạt động văn hóa trên địa bàn tỉnh có tiến bộ bước đầu nhưng chưa rộng khắp, việc thu hút các nguồn lực xã hội để phát triển công nghiệp văn hóa còn hạn chế. Công nghiệp văn hóa, thị trường văn hóa chưa phát triển, quy mô còn nhỏ, lẻ. Các sản phẩm văn hóa phục vụ cho du lịch, dịch vụ chưa phong phú, đa dạng; chưa gắn sản phẩm văn hóa với sản phẩm du lịch, làng nghề.

2. Nguyên nhân:

a) Nguyên nhân dẫn đến thành công:

Dưới sự chỉ đạo chặt chẽ của Tỉnh ủy về việc triển khai Nghị quyết số 33-NQ/TW; Ủy ban nhân dân tỉnh đã chú trọng trong công tác chỉ đạo ngành văn hóa nói riêng và các Sở, ban, ngành, đoàn thể, Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố triển khai nhiệm vụ; ban hành nhiều kế hoạch, chương trình cụ thể hóa theo chức năng, nhiệm vụ; tổ chức quán triệt đến đảng viên, cán bộ, công chức viên chức và tuyên truyền đến Nhân dân, từng bước xây dựng con người Khánh Hòa phát triển toàn diện, xây dựng lối sống, phong cách văn hóa con người Khánh Hòa trong tình hình hiện nay.

b) Nguyên nhân của hạn chế:

- Nhận thức của một số cơ quan, đơn vị và địa phương về vai trò, vị trí và tầm quan trọng của việc xây dựng và phát triển văn hóa lối sống, phong cách văn hóa con người chưa thực sự đầy đủ, coi văn hóa chỉ là một hoạt động của ngành văn hóa

- Sự phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế thị trường, quá trình giao lưu hội nhập phần nào làm cho một bộ phận chạy theo giá trị vật chất, không chú trọng đến việc gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc.

- Ngân sách đầu tư cho lĩnh vực văn hóa được quan tâm nhưng vẫn còn hạn chế, nguồn lực xã hội hóa chưa nhiều; các thiết chế văn hóa ở cơ sở, nhất là các điểm vui chơi, giải trí cho thanh thiếu niên, điểm sinh hoạt văn hóa cộng đồng và hệ thống trang thiết bị phục vụ công tác tuyên truyền ở một số địa phương còn thiếu chưa đáp ứng được yêu cầu về phát triển văn hóa, con người trong tình hình mới.

- Công tác đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực hoạt động trong lĩnh vực văn hóa, nhất là đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý; cán bộ hoạt động nghiệp vụ văn hóa cấp cơ sở chưa được quan tâm, đầu tư đầy đủ.

- Đời sống của một bộ phận Nhân dân còn gặp nhiều khó khăn, ảnh hưởng đến việc phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp.

V. Đánh giá chung và bài học kinh nghiệm

1. Đánh giá chung:

Qua 10 năm thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW đã đạt được một số kết quả quan trọng:

- Các hoạt động văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao được đầu tư và phát triển. Phong tục tập quán tốt đẹp của đồng bào dân tộc thiểu số được quan tâm giữ gìn. Phong trào thi đua yêu nước đã xuất hiện những nhân tố mới, những điển hình tiên tiến trong xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội, tích cực lao động sản xuất để thoát nghèo, các phong tục tập quán lạc hậu từng bước được xóa bỏ, thay vào đó là thực hiện lối sống lành mạnh, nếp sống văn minh. Môi trường văn hóa được cải thiện, thiết chế văn hóa được quan tâm đầu tư gắn với xây dựng nông thôn mới.

- Công tác quản lý nhà nước về văn hóa được tăng cường, đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa có bước trưởng thành. Các hoạt động sáng tạo văn học nghệ thuật

luôn được khuyến khích; hoạt động văn nghệ quần chúng ở cơ sở diễn ra sôi nổi, thu hút đông đảo nhân dân tham gia. Công tác bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh luôn được quan tâm.

- Công tác giáo dục - đào tạo được quan tâm chỉ đạo thường xuyên, chất lượng giáo dục không ngừng được tăng lên. Việc xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động được đẩy mạnh thực hiện, cơ bản đáp ứng yêu cầu thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội của địa phương. Hoạt động văn hóa, nghệ thuật, mỹ thuật, biểu diễn, triển lãm, văn nghệ quần chúng ở cơ sở diễn ra sôi nổi, thiết thực, thu hút đông đảo cán bộ, đảng viên, công chức và nhân dân tham gia. Hoạt động của hệ thống thư viện, phòng đọc từ cơ sở đến tỉnh đã cơ bản đáp ứng nhu cầu đọc của các tầng lớp nhân dân.

- Công tác bảo tồn và phát huy giá trị các di sản văn hóa thế giới, di tích văn hóa, lịch sử trên địa bàn tỉnh được quan tâm chỉ đạo và đạt được những kết quả quan trọng, nhất là phục vụ cho công tác phát triển kinh tế du lịch, giáo dục truyền thống văn hóa, lịch sử. Nhiều công trình nghiên cứu về văn hóa, lịch sử có giá trị đã phát huy tác dụng trong đời sống xã hội. Văn hóa đặc trưng của các đồng bào dân tộc thiểu số từng bước được khôi phục, bảo tồn và phát triển.

- Hoạt động hội nhập, hợp tác quốc tế về văn hóa được tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện, nhất là trong các hoạt động khảo cổ, trùng tu, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa. Các hoạt động giao lưu, đối ngoại, hợp tác trên lĩnh vực văn hóa, du lịch với một số nước trong khu vực và trên thế giới được tăng cường.

2. Bài học kinh nghiệm:

- Vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy đảng, sự điều hành của chính quyền phải được phát huy, nhất là công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức và hành động của mỗi cán bộ, đảng viên và nhân dân trong việc thực hiện Nghị quyết, việc đề ra mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ, giải pháp xây dựng và phát triển văn hóa phải phù hợp với điều kiện thực tiễn tại địa phương sẽ phát huy hiệu quả.

- Vai trò của các cơ quan quản lý nhà nước về văn hóa phải phát huy tính hiệu quả, đồng thời thực hiện tốt công tác phối kết hợp liên ngành trong công tác vận động, tuyên truyền, tổ chức thực hiện, nhất là việc triển khai các phong trào xây dựng đời sống văn hóa cơ sở.

- Quan tâm hơn nữa công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa. Ưu tiên nguồn lực cho công tác bảo tồn và phát triển các giá trị văn hóa truyền thống, lồng ghép các chương trình phát triển kinh tế với phát huy bản sắc văn hóa của địa phương.

- Xác định việc xây dựng và phát triển văn hóa, con người là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, là sự nghiệp toàn dân, trong đó xác định rõ nhân dân là chủ thể trong việc phát triển văn hóa và xây dựng con người. Chính vì vậy, Phong

trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” và Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” vừa là nhiệm vụ, vừa là giải pháp để xây dựng môi trường văn hóa, phát triển đời sống văn hóa tinh thần thấm sâu vào mọi mặt của đời sống xã hội. Chú trọng phát huy vai trò chủ thể, năng lực sáng tạo và sự tham gia tích cực của nhân dân. Quan tâm phát huy truyền thống văn hóa tốt đẹp trong gia đình, cộng đồng dân cư.

Phần thứ hai

MỤC TIÊU, NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA, CON NGƯỜI TRONG GIAI ĐOẠN MỚI

I. Dự báo tình hình

Nghị quyết 33-NQ/TW tiếp tục được thực hiện trong bối cảnh Tỉnh có những thuận lợi như: Năm 2022, kinh tế của tỉnh đã phục hồi mạnh mẽ sau dịch COVID-19, GDP tăng 20,7% là mức tăng trưởng cao nhất của cả nước. Đặc biệt, năm 2022, Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 09 về xây dựng và phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030 tầm nhìn đến năm 2045; xác định mục tiêu đến năm 2030 Khánh Hòa là thành phố trực thuộc trung ương, là một cực tăng trưởng, trung tâm kết nối vùng, cửa ngõ chính ra biển Đông của vùng Tây Nguyên và khu vực Duyên hải Nam Trung Bộ. Năm 2023, tổng sản phẩm trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa (GRDP) năm 2023 ước đạt 60.158 tỷ đồng, tăng 10,35% so với năm 2022, qua đó đưa Khánh Hòa trở thành tỉnh có tốc độ tăng trưởng GRDP xếp thứ 4 cả nước; Quốc phòng - an ninh, chính trị, trật tự an toàn xã hội được bảo đảm; văn hóa có những thành tựu như: Tổ chức thành công các hoạt động, sự kiện quan trọng, nhất là tổ chức Lễ kỷ niệm 370 năm xây dựng và phát triển tỉnh Khánh Hòa; Festival Biển Nha Trang – Khánh Hòa lần thứ 10 năm 2023 thành công, tạo lan tỏa tốt và mang lại hiệu quả tích cực. Bên cạnh đó có không ít những khó khăn, thách thức như: tình trạng nhiễu thông tin trên các trang mạng xã hội, mặt trái của nền kinh tế thị trường chạy theo giá trị vật chất sẽ làm biến chất dần tư tưởng của một số bộ phận cán bộ, đảng viên... Trong thời gian tới, việc bảo tồn di sản văn hóa không chỉ tôn vinh quá khứ mà còn giúp tạo nên nền tảng cho tương lai bền vững. Văn hóa còn lan tỏa tác động, đem đến kinh tế cho cộng đồng địa phương thông qua việc khuyến khích du lịch văn hóa, sản xuất thủ công, các hoạt động liên quan đến nghệ thuật giúp tạo ra thu nhập, cải thiện cuộc sống và thúc đẩy phát triển bền vững tại cộng đồng.

II. Mục tiêu

Tiếp tục quán triệt các quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ trọng tâm và giải pháp chủ yếu của Nghị quyết số 33-NQ/TW, các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, đoàn thể và Nhân dân trong tỉnh tiếp tục triển khai thực hiện Chương trình hành động số 23-CTr/TU, ngày 23/10/2014 của Tỉnh ủy về thực hiện Nghị quyết số

33-NQ/TW về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước nhằm tạo bước chuyển mạnh mẽ về công tác xây dựng Đảng nhằm nâng cao năng lực lãnh đạo của Đảng bộ, quản lý, điều hành của chính quyền các cấp; phát huy dân chủ, truyền thống cách mạng, bản sắc văn hóa; huy động mọi nguồn lực và tạo bước đột phá trong thu hút đầu tư để phát triển kinh tế nhanh, bền vững; bảo đảm an sinh xã hội, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân; bảo đảm quốc phòng - an ninh; thực hiện hiệu quả công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí; đẩy mạnh hoạt động đối ngoại và hội nhập quốc tế.

Xây dựng và phát triển văn hóa, con người là triển khai đồng bộ xây dựng môi trường văn hóa, xã hội lành mạnh; xây dựng Đảng trong sạch vững mạnh; xây dựng Nhà nước và cả hệ thống chính trị thực sự của dân, do dân và vì dân; xây dựng từng cộng đồng và gia đình hòa thuận, ấm no và hạnh phúc. Xây dựng và phát triển văn hóa, con người (cả văn hóa vật chất và văn hóa tinh thần) là sự nghiệp lâu dài; là sự nghiệp của toàn Đảng, toàn dân và toàn xã hội.

Chú trọng nhân rộng các mô hình, điển hình tiên tiến trong việc “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, tổ chức biểu dương khen thưởng, động viên kịp thời các tập thể, cá nhân và hộ gia đình có nhiều đóng góp cho sự nghiệp phát triển văn hóa của tỉnh.

Tập trung thúc đẩy tăng trưởng kinh tế nhanh và bền vững. Đẩy nhanh tiến độ các dự án trọng điểm, liên vùng, nhất là các dự án kết cấu hạ tầng; Đẩy mạnh cải cách hành chính, tháo gỡ khó khăn, cải thiện môi trường kinh doanh. Nâng cao sức cạnh tranh của nền kinh tế tạo đột phá trong phát triển các ngành lĩnh vực trọng điểm như năng lượng, du lịch, công nghiệp chế biến, chế tạo, nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, xây dựng và bất động sản tạo đột phá trong tăng trưởng kinh tế của Tỉnh. Quyết liệt phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Triển khai đồng bộ, toàn diện, hiệu quả các hoạt động đối ngoại, hội nhập quốc tế, hợp tác liên kết phát triển vùng.

III. Về nhiệm vụ, giải pháp

1. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 33/NQ-TW và Nghị quyết số 08-NQ/TW nhằm đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội nói chung và phát triển văn hóa, thể thao và du lịch của tỉnh nói riêng, góp phần cải thiện đời sống của người dân, xây dựng và phát triển văn hóa, con người.

2. Xây dựng những giá trị văn hóa mới, đi đôi với việc mở rộng giao lưu quốc tế.

3. Nâng cao mức hưởng thụ, tham gia hoạt động, sáng tạo văn hóa của Nhân dân, từng bước thu hẹp sự chênh lệch về hưởng thụ văn hóa giữa thành thị và nông thôn, giữa đồng bằng và miền núi, vùng đồng bào các dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo.

4. Tăng cường đầu tư Nhà nước, nâng cao tỷ lệ ngân sách cho văn hóa, đẩy mạnh xã hội hoá các hoạt động văn hóa, huy động mọi nguồn lực cho phát triển văn hóa, coi đầu tư cho văn hóa là đầu tư cho con người, đầu tư cho phát triển bền vững.

5. Xây dựng và nâng cấp đồng bộ hệ thống thiết chế văn hóa, chú trọng các công trình văn hóa lớn, tiêu biểu. Nâng cao hiệu quả hoạt động của các thiết chế văn hóa cơ sở.

6. Tiếp tục phát triển và nâng cao chất lượng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, gắn kết chặt chẽ và đồng bộ hơn với phát triển kinh tế - xã hội, làm cho văn hóa thấm sâu vào các lĩnh vực của đời sống xã hội.

7. Xây dựng môi trường, lối sống và đời sống văn hóa, phát huy tinh thần tự nguyện, tự chủ, sức sáng tạo, vai trò chủ thể văn hóa của Nhân dân, xây dựng và hoàn thiện giá trị, nhân cách con người Việt Nam, nhất là lý tưởng sống, lối sống, năng lực, trí tuệ, đạo đức và bản lĩnh văn hóa người Việt Nam, đặc biệt là giá trị văn hóa trong thanh niên, học sinh, sinh viên.

8. Tiếp tục đẩy mạnh công tác bảo tồn, kế thừa và phát huy các giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc, phát huy tính thống nhất trong đa dạng, bản sắc văn hóa độc đáo của cộng đồng các dân tộc Việt Nam, tiếp nhận có chọn lọc tinh hoa văn hóa thế giới và làm phong phú thêm kho tàng di sản văn hóa dân tộc.

9. Phát huy tiềm năng, khuyến khích các sáng tạo văn học, nghệ thuật, sáng tác những tác phẩm văn học, nghệ thuật tiêu biểu, phản ánh sức sáng tạo của nền văn hóa mới.

10. Đẩy mạnh công tác tham mưu phối hợp tăng cường công tác rà soát quản lý các quy hoạch, đẩy nhanh tiến độ triển khai các dự án du lịch, nhằm khai thác hiệu quả và bền vững các giá trị tài nguyên, tăng cường thu hút khách du lịch, tạo nguồn thu cho cộng đồng dân cư và chính quyền địa phương.

11. Nghiên cứu xây dựng và công bố các sản phẩm du lịch mới, hấp dẫn khách du lịch, đặc biệt là sản phẩm du lịch sinh thái dựa vào cộng đồng ở khu vực miền núi tỉnh Khánh Hòa.

12. Tham mưu tăng cường đầu tư cơ sở hạ tầng du lịch như: triển khai đầu tư đường giao thông kết nối, hệ thống điện, nước tại các khu, điểm du lịch trọng điểm, dự án nhà vệ sinh đạt tiêu chuẩn phục vụ khách du lịch, dự án đầu tư hệ thống biển chỉ dẫn đến các khu, điểm du lịch, dự án kinh doanh các dịch vụ du lịch cộng đồng...

13. Tăng cường xúc tiến thu hút các dự án đầu tư kinh doanh du lịch quy mô lớn, đồng bộ, hiện đại của các tập đoàn kinh tế lớn, các doanh nghiệp du lịch có kinh nghiệm.

14. Đẩy nhanh tiến độ thực hiện các đề án, dự án, chương trình về phát triển văn hóa, thể thao và du lịch trên địa bàn tỉnh.

15. Hội nhập quốc tế, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại: xây dựng các Đề án liên quan đến văn hóa, du lịch, tổ chức các sự kiện gây ảnh hưởng, sức hút, sự chú ý của bạn bè trong nước và quốc tế.

IV. Đề xuất, kiến nghị

1. Đối với Tỉnh ủy:

- Tiếp tục quan tâm lãnh đạo triển khai thực hiện hiệu quả Nghị quyết Hội nghị lần thứ 9 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước gắn với việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

- Có chế độ đãi ngộ tài năng trong lĩnh vực văn hóa, ưu tiên các vùng khó khăn, vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

- Tăng cường lãnh đạo công tác quảng bá, giới thiệu nét đặc trưng văn hóa tỉnh Khánh Hòa, công tác thông tin đối ngoại, ngoại giao văn hóa nhằm thu hút các nhà nghiên cứu, nhà đầu tư trong nước và quốc tế quan tâm đến văn hóa và con người Khánh Hòa, đầu tư vào Khánh Hòa đồng thời khai thác các thế mạnh về văn hóa Khánh Hòa, quảng bá đến thế giới.

2. Đối với Trung ương:

- Đề nghị Chính phủ ban hành chính sách ưu đãi đầu tư đặc biệt đối với các khu du lịch mới, có nhiều khó khăn về điều kiện hạ tầng nhưng có tiềm năng to lớn để phát triển du lịch; ưu đãi đầu tư vào những vùng sâu, vùng xa nhưng có tiềm năng phát triển mạnh, đặc biệt đầu tư vào khai thác văn hóa bản địa cho phát triển du lịch cộng đồng.

- Tăng nguồn lực hỗ trợ đầu tư xây dựng các thiết chế văn hóa đối với khu vực nông thôn, miền núi, nhất là vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng sâu, vùng xa, và các thiết chế văn hóa phục vụ công nhân ở các khu công nghiệp. Ban hành cơ chế, chính sách đặc thù nhằm bảo tồn, phát triển văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số.

- Có chính sách đãi ngộ đối với đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa từ huyện đến cơ sở như: Chế độ đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ; hướng dẫn chuyên môn, từng bước hoàn thiện hệ thống thiết chế văn hóa ở cơ sở, từng bước hoàn thiện tiêu chí văn hóa nông thôn mới.

- Tăng cường công tác quản lý trên lĩnh vực truyền thông, hoạt động sáng tác, in ấn, xuất bản, các trang thông tin điện tử, mạng xã hội có nội dung lành mạnh, tác động tiêu cực đến tư tưởng, tâm trạng của các tầng lớp nhân dân, nhất là đối với thế hệ trẻ.

Trên đây là Báo cáo của Sở Văn hóa và Thể thao tỉnh Khánh Hòa về việc Tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban chấp hành Trung

ương (khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước./.

Nơi nhận:

- VP Bộ VHTTDL (VBĐT);
- UBND tỉnh (VBĐT – báo cáo);
- Ban Tuyên giáo TU,
- Lưu: VT, QLVHGD, AN.

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Văn Nhuận